

inor. plura congeit ad propositum Gonizal. regul. 8. gloss. 5. §. 9. ann. 42. Coadjutores antiamatem t. non à die ex eorum admissionis, sed à cessatione Coadjutoris die adi- 49
scuntur, nam Coadjutor vivente Coadjuto ex persona propria non habet possessionem beneficij, actus quos facit non sibi, sed Coadjutor facit, nihil aliud possidet quam administrationem Coadjutoris, qua possest cestat cefante Coadjutoris, non caput possessionem, nisi post mortem Coadjutori, quas omnes rationes iuribus, & Doctoribus confirmat duplex dicit Hispalensis scilicet 456. & 637. p. recentissimum Farinac. Unde si Coadjutor praeteret prælacionem, non auditetur, nisi possessionem & administrationem proprio nomine habitan probaret. Fabricius in *præc. de aliis quib. iuribus* n. 19. & 21. pag. 158. Quod confematur ex generali confuetudine Hispanie, quia obtinuit Coadjutores Canonicos novissime recepus in Sede postponi, de qua confueridine testimonium perhibent Garcia d. 4. p. cap. 5. n. 73. Gozal. d. gloss. 5. §. 9. num. 98. Item ex t. confutando iuri innixa Lufitania, secundum quam Senator honorarius prior data & possessione, praedictum à Senatore honorario, posterior possessione & data, actu tamen servienti & administrationi habenti argumentum. ut d. C. ut dign. ord. serv. attestatur Cavedo p. 1. dec. 4. n. 43. 7. & generale est t. ut qui aliena dignitate fulger, non præferatur ei qui propria dignitate corcurat. Dec. m. fanei 2. n. 1. 2. & offic. delegat. quod contra Coadjutorum præcedentiam allegat Leo in *rhebus pro. Ecclesiæ* p. 2. c. 6. n. 58. & 60. Garcia d. 4. p. 5. n. 133. Omnia supra dicta confirmanter ex Sacra Rituum Congregatione de qua deponunt Quattuor in summa Bullari verbo Archiepiscopi autoritas n. 12. ubi additio lit. B. & Garcia in addition. d. 5. n. 96. Ubi censuit 44 Archiepiscopo t. Coadjutor etiam cum futura successione non licere civitatum ingredi pontificalem, ut Cuncte circulis Canonicorum, largitione indulgentiarum, necessaria non etiam urbana Canonicorum allocatio, his rationibus quia non haber juis in se, sed ad rem, potest esse, ut præmiorum Coadjutor antequam sit Archiepiscopus, quia careret iurisdictione, & dignitate, & quia non est caput Canonicorum, item brevi Pauli V. 16. Septembri anno 1606. cuius copiam reperies apud Franciscum Suarez de religione tract. 4. lib. 4. par. 2. cap. 22. n. 19. Garcia supr. p. 3. c. 1. num. 109. & d. 5. n. 96. & ex Sacra Rituum congregatione dist. deci. 456. n. 9. par. 1. recentiss. t. ubi declaratum fuit Canonicorum Coadjutores viventibus coadjutoris non esse habendos pro veritate Canonicorum, etiam si coadjutores sint cum futura successione, quia non habent us in Canonicatu, sed ad Canonicum, unde non sunt Capitulares, id est & non datur tempus recessione trimestre unum coadjutori, & alius trimester Coadjutori. Stephanus Gratianus *discept. forens.* c. 166. que omnia aperiè probant Episcopum non restringi de Adjunctorum consilio & assenso contra Capitularium Coadjutores procedere. Id tamen ea confederatione radicibus fulget, nam Synodus Tridentina nihil sic ante oculos sibi proposuit quam Episcorum iurisdictionem in Capitulares, illæfam, & intactam conservare, ut probavi supra q. 2. in fundam. quod si adjuncitorum usum ad non capitulares Tridentina Synodus voluisse protogare, sibi contraria videbatur existere.

46 Neque obstat ex adverso t. considerata idest Coadjutorum ad possessionem restitui, quia ut dicitur in deci. 456. restituitur ad possessionem, quan habent non iu beneficio, sed in servito Coadjutoris.

Non obstat quod Coadjutores admittantur cum clausula la ex nunc t. prout ex tunc, nam clausula hæc non operatur ut tempus praefens conjugatur cum futuro vel è converso Felinus in cap. lict. av. an. num. 6. de probatione. Paris. conf. 91. num. 66. vol. 2. Negulanius de pgnor. par. 2. membr. 2. n. 6. Tiraq. de retrall. convention. §. 2. gloss. 1. num. 85. Machan. de lat. par. 3. §. 2. num. 90. nec rufus conjugante tempore præterito, ita ut prævaleat veritatis, nam hæc t. retractione fit per fictionem, & factio non est poterior veritate, & naturalitate, nisi specialiter sit cauitem per habentem potestatem, l. filio quem patet ff. de liber. & poft. Bart. in 1. §. hac verba. de nego. gest. Tiraq. de privileg. pia causa

privileg. 17. vers. verum hoc non est, & in dicta dec. 456. n. 6. Non obstat quod in hac t. Sede Coadjutores quindennia solvant, solvent enim ex speciali clausula que in Pauli V. gratia seu Brevi repertur, qua solvente compelluntur habentes jus vel in beneficio, vel ad beneficium, discrimen t. habendi jus, vel in vel ad beneficium Abb. docet in c. li. 50 teris; 9. n. 5. de rescript. Molin. de iust. & iur. par. 1. tract. 2. disput. 2.

Non obstat t. statutum Casarang. Ecclesiæ circa Sudem à die possessionis habendam, qui possessionem non capi nisi post cessationem Coadjutoris, ut in d. dec. 456. n. 6. & frequentibus. Non obstat confederatio Garcia circa Coadjutorum actu servientem, & prævenientem, quia est ridicula cum sit in potestate Episcopi rejecere informationem, capione vel citationem ad tempus, quo actu non serviat, unde sucedit regulat tex. in l. sub base obligat. & action. Non obstat quo coadjuтор admiratur ad prærogativas quas habet coadiutor, nam ut ipse Garcia in n. 96. respondit, illæ prærogatives non extenduntur ad iurisdictionem adiunctorum. Non obstant aliae considerationes, quae ex fundamentis pro hac parte adducuntur faciliter diluvantur, si diligenter perspiciantur.

S V M M A R I V M.

Recursus à quibus Doctribus foreatur, n. 1. Recursus à decisionibus publicis admittuntur, n. 2. Recursus à decisionibus Romanis comprobantur, n. 3. & 15. Recursus exempli confirmantur, n. 4. Laicus cognoscit inter Ecclesiasticos ex delegatione Apostolica, num. 5. Sicut laicralis iurisdictio, n. 6. Confutatio immemorialis vim rituli habet, n. 7. Privilegia & præscriptio differunt, n. 8. Regalisbus derelire alienum est a mente Pontificis, n. 9. Constitutio Martini contra trahentes clericos ad Tribunalia faciliaria, n. 10. Quis primum Bullam in causa publicaris, n. 11. Pontificis multi recursus assimilantur, n. 12. Recurso ratione temporali alatus latus in iure, n. 13. Recursus facili legibus laboratur, n. 14. Index potestis limites excedens, ut privatus agit, n. 16. Iudicis in privato impunis resiguntur, n. 17. Recursus in defensione possessionis & appellationis latus, n. 18. Patroni pro re Ecclesiastica liceat recurrunt, n. 19. Recursus latus ubi Ecclesiastici Ecclesiastici remittuntur, n. 20. Recursus iuspe deprecantibus non est denegandus, n. 21. Constatu Ecclesiæ legibus facili adiuvatur, n. 22. Vim or repellere licet, n. 23. Vis multa modis fit, n. 24. Violentia triplex, n. 25. Interdilecta probrebus facris redduntur, & reddebantur, n. 26. Pontificia Regiaque potestas ab eodem fonte dimanant, numer. 27. Sacerdotium, & Regnum olim in uno, n. 28. Spiritualis & temporalis gladius mutuo se adiuvant, n. 29. Periculazione multa alias non permisit permittuntur, numer. 30. Recursus, ubi est periculum in mora, latus, n. 31. Reges anti executores Tridentini, n. 32. Intellectus ad Concilium Trident. Sess. 25. cap. 3. num. 33. & num. 47. Regia Tribunalia non comprehenduntur in prohibitione, n. 34. Recursus videtur latus, ubi est cleri laica iurisdictio, numer. 35. Recursus ubi est latus, & citari & inhiberi, n. 36. Recursus a multis Doctribus detectantur, n. 37. Recursus defendantur, ignoranti, necestatate, confuetudine, concordia, privilegio, & defensione, n. 38. Recursus improbantur Rota Romana, n. 39. Sequestrum Iudicis laici in rebus Ecclesiasticis, n. 40. Recursus improbatur ab antiquis Canonibus, num. 41. & recentioribus, num. 42. Recursus quomodo recentissime defensione, n. 43. Recurrentes multis panis afficiuntur, n. 44. Index secularis non supplet iurisdictiōnem Ecclesiastici, n. 45.

Ma-

Maior est Iudex Ecclesiasticus, quam secularis, n. 46. Consuetudo immemorialis à Regibus etiam inducta, est sublata, num. 47. Clericus maiestatis sens ab Ecclesiastico punitur, n. 48. idem de perturbatore pacis. Alter sequitur forum rei, n. 49. Brachium secularare ab ordinariis & delegatis Iudicibus invocatur, n. 50. Intellectus cap. 20. Sess. 25. Concilii Tridentini, n. 51. Non recipientes legem primi, peccant mortaliter, n. 52. Defendunt manu proprio Ecclesiastici Iudicis est, n. 53. Ecclesiastici acularem non potest inhiberi, n. 54. Privilegium non præsumitur, n. 55. Immemorialis quomodo probetur, n. 56. Recursus admittuntur, vel non admittuntur resolutio remittitur, num. 57. Argumentum impiorum non est utendum contra Sedis Apostolice potestatum, n. 58. Abusus Ecclesiasticorum recursibus anam dederunt, n. 59. Hieronymi locus expenditur, n. 60. Recursus differt a querela reclamacione & alii, n. 61. Recursus non est licitus quando violentia falso allegatur, numer. 62. Recursus purificant duabus conditionibus, n. 63. & 64. Doctribus recursibus appudentibus quibus excusentur, n. 65. Secularis Ecclesiastico Iudici quando per iudicetur, n. 66. Intellectus cap. pastoralis, & quia vero de offic. delegat. numer. 67. Declaratioria facti requirit ad incurriendam penam ipso iure, num. 68. Pena impositio requirit concludentem probationem, n. 69. Recurrentibus remedium attentatorum competit, n. 70.

Q U A E S T I O T R I G E S I M A.

An licitus sit recursus ad Regium Tribunal pro defensione juris Adjunctorum?

V T casus propositus innotescat, in disputacionem venire debet, an sic licitus adiuvatur ad judicem laicum contra Ecclesiasticum maximè in Ecclesiastico causis?

Adfringitur.

Doctoribus num. 1. Decisionibus variis. num. 2. Decisionibus Romanis. num. 3. & 15. Exemplis. num. 4. Juribus & rationibus à n. 5. ad 36.

Destruitur.

Doctoribus. n. 37. Decisionibus Sancis à num. 39. Juribus antiquis. num. 41. Recentioribus. n. 42. Recentissimis. num. 43. & diversis argumentis à n. 44. ad 61.

Construitur.

num. 62. 63. 64. 70.

1 In primis ex Theologis illustrissimus Cajetanus cap. 27. apologete de potestate Papæ, dum confutare permitte Imperatori & Principibus Christianis resistere tyrannidi Pontificum, & Episcoporum beneficiorum collationibus abutentium, (quam permissionem, seu consilium reprehendit Boetus Epo heroicum questionum in rubrica de immunitate Eccles. n. 14) Cajetanus sequitur, & Victoria de potestate Papæ & Consil. propositione 22. ubi docet Concilium Provinciale, vel Episcopos ad Recursum habituros, contra Romanum Pontificem mandantem contraria conciliorum decreta, ut pagina 27. Dominicus Bañez 2. 2. qu. 67. dub. aria. 1. conclus. 6. Frater Michael Agia de exhibendis auxiliis fundamento 27. per totum, & ex nostris Antiphonatus Covar. præl. cap. 35. n. 3. Guillelmus Benedictus in cap. Raynatus de testamentis, verbo Adelaisianum 3. 49. & n. 45. Molinus verbo firmo fol. 148. col. 3. §. die 2. ubi scribit Episcopum & Capitulum. Tirafonen ad Aragonum justitiam convallis prætentandes se nimis esse gravatos in imposito ne subfini ab Archiepiscopo Cæsarugiano, & de ab ejus carceribus manifestato quadam Abbatte Sancti Joannis Pinaten. idem Mol. fol. 220. & manifestatus fuit, calumna referat & prosequitur Portales cum multis ab eo relatis, verbo firmo num. 101. Canonicus Cenedo collectanea 5. ad De-Saravia de Adjunctis.

D 4

de legibus qu. 96. tr. 14. dis. 16. fel. 9. Suarez ibidem lib. 5. cap. 3. num. 2. ubi nu. 14. ex Bart. in l. ultim. C. de vend. coligit eam esse formata substantialiter quando à Principe aliquid mandatur cum ea clausula non alter, vel si dicatur, quod actus sit iuritus, aut inutilis, vel quid simile, globo verbo ipso iure in c. & verbo committit in cap. statutum de re script. in 6. Felinus in cap. cum dilecta num. 6. codem titulo in antiquo quos refert & sequitur Suarez d. lib. 5. cap. 3. num. 13. Et adiecta forma tibi dispositioni, dispositio operatur ipso iure. Tiraq. in d. l. si unquam ver. revertatur num. 67.

His suppositis nostra sententia clarissimis nititur fundamen-
tis & apertius probatur, quia dato tibi Adjuncto cellar
iurisdictio ordinarii qui solus non potest procedere textus
optimus in l. s. i. & l. s. i. in f. de recept. arbitr. Ruinus conf. 5. col. 4. lib. 5. Mandos de commis. s. Adjunctum
col. 3. quos refert & sequitur Thesaur. decisi. Pedemon. 255.
num. 7. idem docet & Gemin. conf. 24. num. 12. ver. item f.
nulla. Tuschus litera A. conclus. 200. Sed Episcopus est in hoc casu,
quod si Cardinalis detur alii Cardinali Adjunctus, iste
poterit procedere solus sine eo cui adiungitur, ut
verso, ut dicimus infra qu. 32. num. 17. Tam etiam tibi con-
fittatur ex verbis d. cap. 6. fel. 25. de reform. ibi: De quo-
rum consilio & auctoritate procedere tenetur. Nam tanta est vis
dictionis illius, de, ut etiam si solum consilium, & non
assensus requireretur, quia dispositio uteretur illi verbis
de consilio, inducetur praeciput omnium facta contra
ipsum, secus si dicteret cum consilio, Marchef. de ind. ful. p.
par. 2. §. 2. num. 33.

Tum denique & per argumentum ab speciali nostra
sententia comprobatur ex text. in cap. coram 34. de offic. de-
leg. Ubi si Episcopo non fusse datus Adjunctus cum clau-
sula, quod si omnes interesse non possent, sententia data à
solo Episcopo, nulla esset, ex cuius textus serie colligetur
dispositio in hoc cap. 6. fel. 25. iuri communis esse contona-
tia.

Quinimodo si tibi Episcopus & unus ex duobus Adjunctis
sine tercio pronunciantur, sententia esset nulla, d. c. coram,
c. causam matrimonii, cap. cum causa de offic. deleg. l. duo ex
tribus, ff. de re iud. Gemin. conf. 24. num. 11. vers. super sexto,
Ruyn. & Mandofus quos refert & sequitur nosfer Pleba-
nus s. Adjunctus, par. 1. num. 4. pag. 123.

Non obstat proposito dubitanti ratio, quia non solum
ob suspicionem dantur Adjuncti, sed & propter alias ra-
tiones, tibi de quibus supra qu. 1. num. 28. & sequenti, quin
potius de iure Civili etiam facta à Judge suspeccio sine
Adjunctis ipso iure sunt nulla, Bart. in l. quia poterat 4. n.
3. ff. ad Trebell. per textum in l. unica. Cod. si qua. pred.
potest, sicut & gesta à Notario suspecto sunt nulla, tibi pro-
tatu datum examen fecerit, Gratianus disceptat. forens. cap.
100. num. 53.

S V M M A R I V M .

Adianisti & Episcopos eodem iure censemur, num. 1.
Iurisdictio alterata quando faciat delegationem, num.
2. & 18.
Verba in potentiori significati interpretanda, num. 3.
Adjuncti quando sunt Iudices delegati, num. 4. & 20.
Episcopus quando sit ordinarius, & quando delegatus, num.
5. 7. & 21.
Ordinaria iurisdictio est, qua competit perpetuo dignitati etiam
ex speciali privilegio, num. 6.
Iurisdictio in dubio censemur ordinaria potius quam delegata,
num. 8. & 9.
Adjuncti non possunt habere sportulas, num. 10.
Adjunctorum sententia est appellabilis ad superiorum immi-
diationem, num. 5. & 11.
Adjuncti soli iure iurando recusari non possunt, sed est nec-
essaria causa, num. 12.
Adjunctorum iurisdictio est favorabilis, num. 13.
Delegati iurisdictio est odiosa, num. 14.
Intellexus cap. 4. fel. 6. num. 15.
Episcopus quando censemur procedere, ut delegatus, num. 20.
remissive.
Auditor Rotae coadiutori quando inhibebatur, num. 15. & 17.
Adjunctus ordinarius potest inhibere, num. 16.

Cardinalis adjunctus sine Cardinali cui adiungitur potest pro-
cedere, num. 17.

Q U A E S T I O N E T R I G E S I M A S E C U N D A .

An Adjuncti sint Judices delegati, vel Ordinarii?

E T videtur, quod sint Judices delegati, quia quoad
iurisdictionem consentunt tibi eodem iure Episcopi
potest, ut probavi supra qu. 3. num. 1. 12. 13. 14. & durat
Adjunctus quandiu durat is cui adiungitur, Tuschus præt.
conclus. litera A. conclus. 200. Sed Episcopus est in hoc casu,
vel Judge delegatus, vel delegatus & ordinarius simul, et
eo & Adjuncti.

Minorem probo sic, quia iurisdictio Episcopi alteratur per Adjunctos decisi. 321. num. 2. par. 2. divers. Similiter & alteratur iurisdictio Capituli, ut probavi supra qu. 2. num. 7.
8. Unde succedit regula text. in l. 3. ff. de offic. eius, ubi
haec verba: Si Prator sit is qui alienam iurisdictionem ex-
equitur, non tam pro suo Imperio agit: sed pro eocius man-
dato ius dicit, quies partibus eius fungitur. Ex tibi cuicunque
verbis colligunt, Dec. ibi num. 4. Ial. in l. ius civile per
tex. ibi num. 2. ff. de iust. & iur. Boer. decisi. 15. num. 5. & com-
muniter Doctores, ut apud Vivium lib. 1. commun. tit. 22.
num. 9. optimus Achilles de Graffis dec. 2. de re script. Ordina-
rium alterata sua iurisdictione quod aliquem casum, in lo-
delegatum remaneat. Proba minorem, & alio modo;
quia verba sunt accipienda in potentiori significatu, l. 1. §.
Tum denique & per argumentum ab speciali nostra
sententia comprobatur ex text. in cap. coram 34. de offic. de-
leg. Ubi si Episcopo non fusse datus Adjunctus cum clau-
sula, quod si omnes interesse non possent, sententia data à
solo Episcopo, nulla esset, ex cuius textus serie colligetur
dispositio in hoc cap. 6. fel. 25. iuri communis esse contona-
tia.

Quinimodo si tibi Episcopus & unus ex duobus Adjunctis
sine tercio pronunciantur, sententia esset nulla, d. c. coram,
c. causam matrimonii, cap. cum causa de offic. deleg. l. duo ex
tribus, ff. de re iud. Gemin. conf. 24. num. 11. vers. super sexto,
Ruyn. & Mandofus quos refert & sequitur nosfer Pleba-
nus s. Adjunctus, par. 1. num. 4. pag. 123.

Denique & sequitur, quod non poterunt potest tales Judices
recusari solo tibi iurando, sed eis necessaria causa suffi-
cientis, quod si prefatis Adjunctis essent Judices delegati ad
eorum recumulationem, partis iurisdictionis sufficeret, ut ei
Annan. singular. 1. s. Imol. Franc. & Bertach. docet Castillo
decisi. Sticul. 87. num. 4. Gratianus d. cap. 100. num. 49. Et sic
intelligo quod dixi supra qu. 3. num. 20.

Secundo, quod appellatio potest interponi ad Superiorum
immediatum, ut Vivius d. num. 9. & Gratianus
discrep. forens. cap. 100. num. 50. ut & supra num. 5. quia sunt
ordinarii.

Tertio, & sequitur, quod non poterunt tales Judices
recusari solo tibi iurando, sed eis necessaria causa suffi-
cientis, quod si prefatis Adjunctis essent Judices delegati ad
eorum recumulationem, partis iurisdictionis sufficeret, ut ei
Annan. singular. 1. s. Imol. Franc. & Bertach. docet Castillo
decisi. Sticul. 87. num. 4. Gratianus d. cap. 100. num. 49. Et sic
intelligo quod dixi supra qu. 3. num. 20.

Denique & sequitur ex supradictis ad alteram questionem,
an Adjuncti possint inhibere ordinarii, ne sine ipsi
procedat, vel Adjunctus Adjunctus, & ordinario. Vi-
deatur dicendum, quod non, quia delegatus delegatus
inhibere non potest, cum par in parem non habeat impe-
rium, cum non habeat, vel immutando ordinaria iuris-
dictio, quoniam non habebat, talis commissio est delegata,
quod si tam habebat, est exercitativa commissio iurisdictio-
nis ordinarii, dummodo non alteretur iurisdictio, &
primum casu appellatio ad Sanctissimum, secundo vero ad Metropoli-
tanum, & respectice ad alios interponitur applica-
tur, ut hoc ultimum probat Cenedo statim citandum, &
reliqua omnia Maranta in speculo par. 4. dis. 5. num. 77. Man-
dos singula facultatis, si fugie, ver. ordinarii in fine, fol. 68.
latius Cenedo quef. cap. 24. num. 7. quem fidelissime trans-
scribit Riccius resol. præt. cap. 449. Fuletur, & tandem
hac sententia, quia si Adjuncti essent ordinarii, sententia
date à maiori parte standum esset, l. duo ex tribus, ff. de re
iud. notar. Curia Pifana lib. 2. cap. 1. num. 10. Sed non statut,
ut consideravimus supra qu. 2. num. 8.

In contrarium sententiam ex infra scriptis declino Primo,

quia Capitulum Sede vacante succedit in hac preminentia

processione cum Adjunctis contra Capitulare delinquen-
tem, ut probavi ex Sacra Congregatione supra qu. 17. num.
35. Ergo, est iurisdictio ordinaria, non delegata, quia si

est delegata non succederet, ut dicta qu. 17. num. 8. i. 2.

& 13. quia eadem est iurisdictio illius, ac Episcopo.

Secundo, quia iurisdictio tibi ordinarii est etiam ea que

ex speciali privilegio descendit, si perpetuo dignitati, vel of-
ficio assignetur, ut probavimus supra d. qu. 17. num. 14. hoc

ipsum docet Lapis alleg. 84. num. 4. s. in Christi nomine, ubi

talis assignatio pro exercitativa accipitur ab eodem, argu-
mento text. in l. sepi. ff. de offic. pref. excitate vero iuris-
dictio.

Q U A E S T I O N E X X X I I .

Respondeo cam Mandosio de inhibit. qu. 4. num. 11. inhibi-
tionem illam procedere vigore posterioris rescripti de-
rogantis primi commissioni cap. 3. d. re script.

Neque obstante in contrarium adducta, non allega-
ta supra num. 1. & 2. nam licet alteretur iurisdictio ibi, tam
competens Episcopo quam Capitulo, non tamen alteratur
eiudem allegatis: distinguunt, quod si Judge adiunga-
tur à Principe alicui ordinario, dicitur delegatus, si à lege,
ordinarius: ergo cum à Concilio Trident. Capitulates isti
adiungantur Episcopo, non delegatus sed ordinarii cense-
buntur, ut infra num. 5.

Quarto, qui in dubio tibi potius ordinaria quam delegata
iurisdictio concessa presumitur, Faber lib. 3. tit. 12.

diff. 17. ubi additio num. 3. globo verbo ipso lex in l. & quia

6. ff. de iuris. omn. iud. globo schol. ultim. in l. unic. C. ne licet
potest, Alciat. reg. 3. presumpt. 6. num. 5. Menoch. de pre-
sumpt. lib. 2. cap. 16. a. num. 8. Et merito, quia iurisdictio
delegata tamquam extraordinaria, magis praedictualis,
temporalis, & specialis non presumitur, qualibet autem
hanc species in iure exosa est, ut Menoch. ad. num. 8. at-
que hanc sententia sequitur Castren. in Aut. si ver. C. de
iud. Curia Pifana lib. 2. cap. 18. num. 20.

5. Ea qua resolutione sequitur: Primo, quod isti tibi
Judeces tamquam ordinarii nullo modo possunt habere Sportu-
las, Vivius d. lib. 1. commun. tit. 2. num. 9.

Secundo, quod appellatio potest interponi ad Superio-
rem immediatum, ut Vivius d. num. 9. & Gratianus
discrep. forens. cap. 100. num. 50. ut & supra num. 5. quia sunt
ordinarii.

Tertio, & sequitur, quod non poterunt tales Judices
recusari solo tibi iurando, sed eis necessaria causa suffi-
cientis, quod si prefatis Adjunctis essent Judices delegati ad
eorum recumulationem, partis iurisdictionis sufficeret, ut ei
Annan. singular. 1. s. Imol. Franc. & Bertach. docet Castillo
decisi. Sticul. 87. num. 4. Gratianus d. cap. 100. num. 49. Et sic
intelligo quod dixi supra qu. 3. num. 20.

Denique allegata supra qu. 3. num. 20. potius confirmant no-
stram sententiam, quia delegatus in Concilio Episcopis id
quod de iure communis comperebat, ut Sacram Congre-
gationem declarare Zerola, Farinae. & Macilla attestantur
hi verbis: Caput hoc decimum non sufficit appellacionem
devolutivam, sed supponit tantum, licet Episcopus id
faciat tamquam Sedit Apostolice delegatus prout dicunt
hoc cap. 10. Cùm tamen hac iurisdictio iure suo ordinatio
etiam ante Concilium Tridentinum competenter, nec im-
pedieretur divulgationem appellationis ad Metropolitanum,
& probatur aperte in text. in d. cap. 4. Ibi iuxta Canonicas
sanctiones, supponendum est ad predicta, quo text. in d.
cap. 4. fel. 6. & cap. 10. fel. 24. loquitur de visitatione. Alia
prosequitur, ut in qu. 3. supra num. 20.

Quando vero tibi Episcopus censemur producere, ut de-
legatus, vel ordinarius disputant Doctores, quos conge-
nitur Bartolba ad. decisi. 2. cap. 10. num. 2. de reform. Quando ve-
ro ordinario per re scriptum Principis causa commititur,
quomodo cognoscatur si facta est delegatio, vel exercitatio
iurisdictio tractat Clapensis decisionem cap. 8. qu. 8.
num. 2. Portales verbo competenti a. num. 7. pag. 429. Item
15. quia Collegi & coadiutori Auditor Rotae non inhibet,
decisi. 29. & decisi. 30. de dol. & contum. decisi. 6. & decisi. 6. de
appell. in antiquo. Scilicet post conclusionem in causa. Nihil
minus contraria sententia verior est, quam sequuntur Do-
ctores Staphileus de gen. iustitia, cap. 3. incipi pro commis-
tag. pag. 32. in parvus. Mandofus de inhibit. qu. 6. n. 2. Thefa-
nus 28. 5. num. 7. Alterantes & Adjunctum datum ordinario,
vel etiam delegato, maximè ad Universitatem car-
tarum, posse illis inhibere. Et iuria in contrarium adju-
ta loquuntur in delegatis, in quibus darur omnimodo ex-
cellitas, ita ut unus alter & e converso adiungatur, at
nos loquimur in Judge constituto, cui adiungitur & alius,
discrimen veritate, nam in illis unus sine altero procedere
non potest, ut cap. causam matrimonii, & cap. cum causa de
offic. deleg. At in Adjuncto est dissimilis ratio, quia ipse fin-
it, cui adiungitur procedere potest, sed non est converso
loqua in stylum inter Cardinales receptum, de quo Gemin.
conf. 24. n. 12. ver. item est nullus. Tuschus litera A. concl. 41.
num. 5. Hic tamen stylum inter Episcopum, & Adjunctos non
servatur, ut diximus supra qu. 5. a. n. 5. & faciunt d. sup. qu. 31.
num. 19. Item est aliud discrimen generalius, nam illic e-
stempore nascitur & datur omnium delegatio, hic iu-
dicato, Adjunctus datur. Quod si replies auditorem,
Rota coadiutori posse inhibere ante conclusionem in ca-
sa, ut d. decisi. 29. & decisi. 30. de dol. & contum. in antiquo.

S V M M A R I V M .

Clerici primi gradus & secundi qui sunt, num. 1.
Canonicis Ecclesiæ Collegiate sunt Clerici gradus secun-
di, num. 2.

Rota Sacra Auditores distinguuntur primo, & secundo gra-
du, num. 3.

Iurisdictio, alia suprema, alia modica, alia infima, num. 4.

Iurisdictio, alia, media, bassa, num. 5.

Iurisdictio dividitur in Imperium merum, mixtum, & iuri-
dictio, num. 6.

Iurisdictio alia maxima, maior, magna, parva, minor, min-
ima, num. 7.

Iurisdictio, alia gravis, alia levis, num. 8.

Universitates, an iurisdictio careant, num. 9. & 19. 40.

Capitulo non est territorium, num. 10.

Episcopo & Capitulo iurisdictio simul competit, num. 11.

Episcopo tamquam capi omnia referuntur, num. 12.

Capitulum an possit incarcere Canonicum, num. 13.

Capitulum an habeat iurisdictio in Decanum, num. 14. 16.

& 42.

Archiepiscopus delinquens non punitur à Concilio Provinciali,
num. 15. 44.

Capi-

associatum petit à Judice laico, ut literas citatorias exequatur ne partes veniant ad causam, & arma, *legitimum, ff. de usfructu*, docet Thesaurus decr. 111. num. 3. & specialius contra non admittentem Adiutorium consilium, & affensu, nam admitti decretum Concilium Tridentinum in hoc cap. 6. *ff.* 25. Et ad t̄ executionem Decretorum Concilii Tridentini Pius Papa IV, in fine Concilii Imperatores, Reges, & omnes Principes Christianos per visceram misericordia Dei nostri obtestatur, ut constat ex Bulla sua de anno 1563. *ibid. lxxviii.* Unde Concilii Tridentini defensor & tutorem Regem nostrum appellant, ad quem pro defensione contentorum in Tridentino recusum legitimum interponi posse existimat *Pax in praxi tom. 2. prael. ultimo. Flores lib. 1. var. qu. 4. num. 35. multis ramen. num. 62. ubi allegat Constitutiones Pii V. & Gregorii XIII. Bovatia lib. 2. pol. cap. 18. num. 135. & 136.*

33 Neque obstat texus t̄ in eodem Concilio Tridenti, *ff. 25. cap. 3.* ubi nefas esse intimatur cuilibet magistratu sub praetextu, quod non obseruentur decreta Tridentini propter Ecclesiastico Judici, ne quēne excommunicet, quia non t̄ comprehenditur Regium tribunal proper celitatem dignitatis sua, un non possibiliter prohibitionibus comprehendi probavimus *sppra q. 29. num. 36. in fundamen.* Confirmatur ex eo quod Boetus Epo de reg. n. 24. attestatur apud Belgicas Provincias Tridentinam Synodus cum reservatione fulle receptam omnium iurium Regibus illarum partium in Ecclesiastico rebus competentium, & quod Tribunal Regium defendens ad ipsum appellantes non comprehenduntur in dīl. cap. 3. vers. nefas, tenent Bart. Humida lib. 1. glōf. 4. tit. 13. par. 2. Vivaldus in candelabro par. 2. caſa 16. num. 14. in explicatione Bullae, Azevedo in l. 2. tit. 6. lib. 1. recipit fundam. 14. ubi latissime prosequitur, quo omnes refer & sequitur Barbola ad d. cap. 3. num. 10. 34 Duodecim, recursus istos maximē & licetis esse in his nostro Aragonum Regno, vel ex eo comprobatur, quia parlementa in eo compunctioni ex Cleri laicis cognitione, unde magis admittendi ad tradita & congesta per Antonium Fabricium in praxi benef. lib. 1. cap. 2. num. 6. litera A, optimè Grammi. 100. Quod si laicus Judex applaudi posset recurrentibus ad fe, quod possint eos turbantes citare, & eis inhibere & comminari conqueſtis est, nam cui iurisdictione ea quoque conscientia videntur, sine quibus iurisdictione explicari non possit, & *præterea de off. de leg. l. 2. ff. de iurisfr. omn. indic.* Unde si Capitulo concedere authoritas ad faciendum Capellanos deferire & coeterni concessa creditur, Rota decr. 62. num. 5. par. 2. *re-* certis.

Decimotertio, considerat Maynar. (*utinam sic pius quam elegans*) Ecclesiasticum Judicem iurisdictionem suam non tantum quod personas Ecclesiasticas, sed etiam laicas sibi vindicare, *ut Deo due in p. 1. Canonici cap. 11. cumulab.* non obstante quod Christus Cefari qui sunt Cefari, & Deo que sunt Dei reddit jubeat, *Matth. cap. 22. & Poeta moduletur divisum Imperium cum love Cefar habet.* Ideo & vicissim Magistratus facultati incumbere uitioinem, conservationem, & defensionem non tantum laicorum, sed & Clericorum, vel eorum qui Ecclesiastico ordinis adiuncti sunt, ita Carond. in *Pandect. cap. 13. tit. de iurisfr. & iust.* & Maynar. lib. 2. *de 4.*

Contraria tamen sententia lucidissimi nititur fundimenti, & plures non contempnē authoritatis viti re cursus istos in rebus Ecclesiasticis ad Regia Tribunal enī x̄ detestantur. Unus est. Cajetanus in *summa verbo excommunicatio cap. 3.* Ubi recursus istos inter sacrificia memorat Joannes Andreas, Abbas antiquus num. 1. Panor. 1mol. num. 7. Card. num. 5. Barb. num. 4. in cap. qualiter & quando de iudic. Défendentes illius text. autoritatem Ecclesiastici Judicis defecutum patratum in exhibenda iustitia non posse suppleri per secularē, Boetus Epo in lib. bevoicar. *q. 1. in rub. de immunit. Eccles. num. 14.* Cardinalis Beitrarius in *repon. art. contra laicos referens Prelatos Francie excommunicationi per petū tradidisse laicos intra Ecclesie jurisdictionem sepe interponentes, non obstantibus eorum præventionibus.* Quintil. Mandos. *commis. 14.*

35 revocandi qu. 4. Azor. pre alii lib. 5. *instit. moral. par. 1. 8.* 14. qu. 2. Sayus in *thesauro casuum lib. 3. cap. 18. num. 6.* Gratianus *discept. foren. 2. p. 6. c. 27. 8. num. 7.* qui discep. 8. num. 28. & 29. probat ex Tiraq. & Sundo Clericum fidejussorem, vel depositarium non coram Judice laico, sed Ecclesiastico necessarii esse convenientium. Neque Clericus haeres laicis tenetur prosequi causam inceptam coram Judice laico, Boet. dec. 69. in fine, Seraph. decr. 957. n. 5. *Fatin. in recollectis criminalibus decr. 81. num. 5.* & generaliter sententiam istam tenet Genensis in *praxi Archiep. cap. 21. a. num. 15.* Antonius Atrian Concanonicum meus facrum Canonum præcipius in differentiatione iuris & facti pro Mareca pag. 29. colm. 1. Alterius de censur. lib. 5. disput. 20. cap. 2. Sed acerimē hanc sententiam defendit aliis doctissimis Francis Suarez contra Regem Anglie lib. 4. cap. 34. ubi labefactat & radicitus sex excogitatas excusationes qui bus recursus isti defendi posse videbantur, scilicet ignorantiā, necessitatē, consuetudinē, concordiam, privilegium, & defensionem, & Mar. Ant. var. *refol. lib. 3. cap. 9.* ubi multa scribit contra obtinentes res Ecclesiasticas sequestrari apud Judicem laicum.

Rota Romana t̄ juris Canonici observantissima cultrix huicmodi recursus teretimē detestatur, *ut decr. 10. de consuetud. in antiqu. & decr. 2. in antiquioribus Belgicis, & in una Ocen. Ponitentiarum coram Illusterrimo Blanchetto 10. Aprilis de anno 1595. cuius copia est apud Farin. 1. par. conf. 68. num. 10. & in una Ocen. Canoniticarum coram Domino Peonia de dicto anno 1595. dit. 1. Decembr. cuius copia brevis est apud Fatin. decr. 103. par. 2. criminal. & D. Selle de inhibitionis b. 3. num. 109. & integra apud Marchel. de comm. nullis. par. 3. 3. decr. 5. 1. & in alia Tuden. benefici coram eadem. Penia de anno 1604. die 5. Aprilis, cuius copia est apud Marchel. d. par. 3. 3. 2. decr. 14. & apud Farin. decr. 212. par. 2. criminal. & in una Pacen. coram D. Marchionante de anno 1610. die 1. Februarij cuius copia est apud Fatinac. decr. 18. 1. par. 2. criminal. Ludovicus quoque Gomez olim Rot. Auditor in regula de annal. q. 46. Multis Rota decisionibus comprobatur & sequestrari appositum per Judicem laicum non impedit pacificam possessionem, quia est actus nullus ex defectu iurisdictionis.*

Quorum fundamentum t̄ primum illud est, per multa Concilia ab Ecclesia Romana approbata, & perpetuo usu recepta prohibitum esse laicis Clericos trahere ad iudicium secularium, ut constat ex Concilio Agathensi cap. 12. quod refertur in *cap. Clericum nullus 47. 11. qu. 1.* Et multo magis Clerici qui si de iudicio seculari poscent auxilium, inique de Ecclesiasticis consorito iudicante censentur, ut in Concilio CARTHAG. 3. cap. 9. *relato in cap. placit. 43. 11. q. 1.* Unde inolita præsumptio, & illicitus cursus talis recursus appellatur quo Clericus contra Clericum coram seculari causa examinat in Concilio Toletano *cap. 13. relato in cap. inolita 43. 11. qu. 1.*

Præterea extant t̄ recentiorum Pontificum constitutions eandem sententiam confirmantes Marcellinus Papa in *clericis 3.* Bonifacius in *cap. nullus 8.* Gelasius in *c. Christianis 12.* Gregorius in *cap. pverenit 39. inc. fratribus 40.* & in *cap. Sacerdotibus 41. 11. q. 1.* ubi refert, quod cum Constantino Principi oblate contra Episcopos accusations suffiserunt, in eorum conpectu libellos quos accepterat incedunt dicentes: Vos dī effis à vero Deo constituti, ite & inter vos causas velitas dificitur, quia dignum non est, ut iudicemus deos, idem & refertur in *cap. 5. ead. caſ. & qu.* & repetit Alex. *conf. 8. num. 1.* Innoc. III. in *cap. qualiter.* & quando, hoc recurrendi genus omnino prohibet in *tit. de iudic.* Honorus III. declarat Judices violantes Ecclesiasticam libertatem praetextu legis, vel consuetudinis excommunicationem incorreunt in *cap. noverit.* & in *cap. gravem de ſenten. excommun.* Paulus Papa V. & XV. *in Pantiſſicatus annus bodiana die feliciter agens constituit.* *sa. 41. 5. 15. & 16.* Id ipsum novissime confirmat, declarans sententiam excommunicationis incurre omnes qui Prelatos Ecclesiæ impudent, quo minus sua iurisdictione utantur, quippe illorum, & delegatorum iudicia eludentes ad Cancellerias & Curias secularium recurrent & ab illis prohibitions,

Ponte decr. 9. Aloysius collect. decr. 1446. ut & hoc sequenti fundamento solidabitur.

Secundò, quia multe & sunt stabilita de iure & stylo contra huiusmodi recurrentes, nam imprimis, recursum realiter attentans quovis quæſito colore possessori & petitioni caducitate multatur de iure in c. si diligenter i. 2. de for. compet. ubi notant DD. & expressus in confutatione 14. alias 17. Innocentii VIII. in 1. par. *Bullarii.* Quando conflat de impedimento executionis literarum Apostolicarum, non tamē de persona ad cuius instantiam huiusmodi impedimentum intercesserit, subintrat iuris presumptio impedimentum fuisse interpositum ab eo cuius intererat impediri, ut docuit Rota coram D. Ubaldo decr. 52. num. 4. par. 1. *re-* centiſ. allegat ad hoc doctrinam Bartoli in *fin. num. 5. vers. Item illares ff. de quaſt. & regulam Campagno de *refibis* num. 394. ver. 6. ille prefatius alias refer & sequitur Farinac. conf. 2. 6. num. 8. par. 1. dummodo ille solus interesse habeat, Ludovicus decr. 96. In odium recurrentium solem haberi acta pro transportatis, quae non fuerint transportata, ut cum Gabriele de *appellat. concil. 5. num. 5.* & 9. iudicavit Rota decr. 7. 51. num. 2. par. 2. *recensit.* minus legitime probations admittuntur contra recurrentes decr. 34. 8. num. 3. par. 2. crimin. Farin. Copia simili fides adhibetur contra ipsos Seraphin. decr. 1094. quando pars latitare recurrendo ad Judicem laicum citari ad videndum turaret seſſes, telles iure recipiunt abque citatione proper latitantis contumaciam c. 2. de dolo & contum. tradit Alexander in *l. de uno quoque num. 6. ff.* de re iud. Gabriele de *citat. concil. 1. num. 299. dict. decr. 1094.* & decr. 99. par. 1. crimin. Farin. Et Capitulum non temere de fructibus respondere recurrenti decr. 121. par. 1. crimin. Farin. Sicut nec excommunicato, *Put. decr. 28. lib. 1.* Doctores in *cap. pofolari. 8. verum de appell.* & generale est Rotam fidem aſthibere contra recurrentes iuribus minus firmiter extractis, *Gratian. decr. 238. num. 78.**

Tertio, quia etiam deficienti Ecclesiastico in ministrantibus iustitiam, sive quia decr. 5. t̄ five quia defes est, Clericus non est trahendus ad Judicem laicum, si quis Clericus, *oplacit. c. Christianis. c. Clericum 11. q. 1. equaliter & quando 12. de indic.* Neque obstat, quod Ecclesiasticus Judex supplet defectum secularium, *cap. ex transmis. cap. licei.* & ex tenore de for. compet. qui maior supplet defectum minoris, *cap. cum finis 9. qu. 3. cap. Romanus de supplet. neglig. gen. præboramus latius 9. qu. 5. confirm. 5. Majoritas t̄ ve-*

46 gen. præboramus latius 9. qu. 5. confirm. 5. Majoritas t̄ ve- 45 *to. Ecclesiastici probatur, ex c. denique diffin. 6. cap. folia de maior. & obed. Clem. Romanus de iure. dicimus infra fundamento 8. Ex quibus derogate manente omnes leges civiles contraria disponentes, ut advertit Azor. dict. lib. 5. cap. 14. qu. 2.*

47 *Quarto, quia t̄ etiam consuetudo immemorialis, vel præscriptio, que hos recursus introduxit nulla semper fuit iudicata à Doctribus in d. cap. qualiter de quibus supra num. 7. Et parenter hodierna die in processu, seu Bulla in causa Domini Sanctissimi Pauli dict. *constit. 63. alias 41. 5. 25.* Et 16. ubi consuetudo immemorialis introducta etiam ad Imperatores, & Reges recurrenti, inita decernitur & inanis, unde celsit argumentum t̄ supra possum.*

52 *Quinto, quia negligente Episcopo, causa ad Archiepiscopum, & illo non curante ad Nutrium, & deficientibus his omnibus ad Sanctissimum, quod si & Sanctissimum, soli Deo iudicatum reservatur, qui novit bene maiorem diligentiam reperi in Ecclesiasticis, quām in Seculi Judicibus ad iustitiam exhibendam, ut considerat Azor. d. qu. 2. in fine.*

53 *Sexto, quia nec t̄ Clericus pacem publicam perturbans a Regno expelli potest, Navar. in *Manual. cap. 27. n. 67.* Marta lacrimis de *suffidione 2. par. cap. 34. num. 24. ubi num. 39. de pragmatica reverentiarum nonnulla scribit.* & de clericis perturbatis 4. par. cent. 2. *caſa 101. num. 4.* & Clericus etiam leſe maiestatis reus, Ecclesiastico Judici est tradendus, ut in Regno Neapolitano traditus fuit cum absenti Magistratus Regii abilius Provincia legato Sanctissimi, si verē referunt Vincent. de Franchis decr. 691.*

Decimotertio, omnibus in contrarium allegatis Rota ex studio respondit authore D.D. Franciso Peña Archid. Cefarang. & eiusdem sacra Rota Decano in una decr. Tuden. benef. quae est apud Marchel. de *janas. multo. par. 1. s. 2. decr. 14. ubi num. 8.* refertur decisionem Achillis & Illustrissimi

tione, & nobili pietate conspicuus magnam in temporalibus passi sunt iacturam. Calum enarrabit (permittente Deo) Concanonicus meus Bartholomeus de Leonardo & Argensola Aragonum Regni eiusque Corona Chronologicus in prosecutione Annalum Curiae nostri, illius historie & fide successor jure optimo, meliori tamen jure antecessor, dulci blandoque sermone, contextu, & eloquentia. De supplancementis Bullarum in Hispania frequentibus Verallus dec. 247. n. 1. p. 1. Marches. de perf. p. 1. §. 1. n. 76. Quod pendente apprehensione sileat Ecclesiastica jurisdictione. Portales 1. p. verbo apprehensione in 2. num. 97.

5. Pro ista sententia inducunt † tex. in cap. pradicta 12. qu. 2. ubi indistincte Pius Papa II. epistola scribit preda Ecclesiastica ab omnibus de irruenti vexatione liberanda. Inducunt, & tex. in cap. 19. concilii Allevit. de quin cap. plaut. 11. q. 1. & tex. in c. 72. Concilii Africani, ubi nihil obstat ei qui iudicium Episcopale ab Imperatore postulaverit, in cap. filii vel nepotibus 31. 16. 2. 7. ubi Concilium nonum Toletanum c. 1. sic decernit: Si Episcopus talia agere tenet, Metropolitanus eius haec insinuare prescribet, si autem Metropolitanus talia agere refutat. Regis haec auribus intime non diffrerat, ubi & glo. questionem affirmativa refutat. Allegant texum in c. Principes 20. 23. qu. ubi Ilidorus 3. sentent. de sum. bon. c. 5. 3. Principes feculi adiuvandi esse sentit, ut quod non praevales Sacerdos efficere per doctrina sermonem, hoc impedit potestas per doctrinam terrorum, & tex. in cap. regum 23. ead. causa. O que! ubi Hieronymus in Jeremiam cap. 22. scribit Regum officia se libetare vii oppositos de manu saluantiam, & texum in cap. admiratores d. caus. & quest. Ubi Joannes VIII. administratoribus secularium dignitatum iubet, ut conventu ab Episcopis & Ecclesiasticis perfornis, eorum querimoniae atentius audiant, & diligenter corrigit.

6. Secundum hoc argumento † utetur. Romanus Pontifex laico, vel etiam feminine potuit cognitionem demandare inter clericos cap. praefer. vers. scribit dif. 32. c. Mennum 2. 4. 5. petrus 1. c. iſtud 20. 11. qu. 1. c. postulat 2. 3. de hamcid. Ut & Urbanus II. Lai- clericalem iurisdictionem Rogero Sicili Comiti, & ejus heredibus demandasse creditur quo in specie scribit Spontanus ad Baronum anno 1097. annum 4. plura de hoc dominio scribit Martha de iurisdict. 1. par. c. 26. n. 8. & in genere prosequitur Decus in c. praterem n. 8. de offe. delig. & in c. 2. de indic. Alex. conf. 74. n. 9. vol. 4. Roland. conf. 25. lib. 2. n. 8. Menech. de remun. remed. 3. n. 5. D. Selle. d. 5. 3. n. 4. 5. Quintino & beneficiorum collatio laico ex Papae privilegio competere potest Vital. in clement. statutum n. 14. de elect. De multis regibus ius conferendi beneficia habentibus scribit Ludovicus Gom. de mandatis de provid. n. 40. §. tertio. Boe. deci. 1. en. 9. 32. n. 2. Ergo, confutendum immemoriali indui potest has cognitiones, aut prescriptione que cum tituli habet o. pastoralis, & preterea de verb. signif. cum latine à me confessis supraq. 24. n. 1. 4. & 21.

Quod si replies cum Alterio de censor. lib. 5. dif. 20. c. 2. 9. col. 4. litera D. privilegium † & praecriptionem non à parti procedere hoc calu, quia laicus non potest possidere, & sine possessione praecriptione non procedit. causam 7. de pra. scrip. Tunc respondetur Romanum † Pontificem praeoculis semper habuisse Regnum acquisitus iuribus non detrahere, cap. causam 7. qui filii sint legimi, & in specie Martinus Papa V. anno 1429. Nativitas Domini, & sui Pontificatus 12. sua intentionis declaravit non esse Reges comprehendere, qui confundent immemoriali ius acquiſitum in certis casibus procedendi contra clericos quippe cum difficultate soleat Papa iuri competenti laico derogare, argum. c. 22. c. dilectus de iure patronat. deci. 48. par. 1. recentiss. num. 9. Hujus constitutionis copia est apud Guidon. q. 1. quam ibi Ranchinus, & Feretus commentatoris iustrant. Ejudem constitutione memoris sunt Boetius Epo de regulis. n. 30. qui n. 292. & 293. dictam Bullam nullum dare Regibus praelegum probat. Selle d. 5. 3. m. 43. & 48. & in d. Epistolam arg. ann. 72. Zevallos de violent. in proem. c. 10. n. 36. Ad dicta 11. constitutione † majorum notitiam supponere cunctem Martinum V. anno 1428. die 1. Februario, constitutionem feci-

testa-

se rigorosissimum contrahentes clericos ad Secularium tribunalia, ut in 1. par. Bullarii constit. 10. quem Martinus V. primum fuisse arbitrantur, qui promulgaverit Bullam, sive processum in scena Domini, si bene argumentatur Soto in 4. sentent. dif. 22. cuius opinioni adhaeret Penia in diu. 2. par. schol. 18. sed huiusmodi processum initium, juxta habuisse tempore Clementis V. qui floruit anno 1305. colligitur ex elem. 1. de indic. cuius ipse auctor, est, adverit Alterius de censor. lib. 5. dif. 2. 1. c. 2.

Conformatu ex Romanorum † Pontificum dissimulatio-

ne qui scientes prudentesque laicalem iurisdictionem intra terminos Ecclesiastica in multis casibus esse dilapsum, diu-

testarus est, propositionem istam pluribus comprobant Bald. in l. nemini. C. de sacrosanct. Eccles. Benedictus Capra reg. 1. 5. & presupponit hanc doctrinam Federicus de Senis conf. 44. quem referit & sequitur Vivius lib. 2. commun. op. 67. Ca vedo dec. 87. num. 9. par. 1. quomodo autem hoc sit intelligendum bene Gratianus dif. 5. fore. cap. 212. m. 3. & 63. Ergo, Ecclesiastica ordinatio mediante recursu iure reatu tuta esse non possunt, nisi que ad divinam confessionem pertinent, & Regia & Sacerdotalis authoritas defundat, ut scribit Leo Papa ad Pulcheriam Augustam de qua in capes autem 23. qu. 5. Ideo & una potetas ab altera semper coadiuvant convenienter, maxime contra hereticos, ut in cap. presidentes de heret. lib. 6. ut a eius intelligentiam considerat Gundulfus de heret. quest. 19. num. 9. quia & D. Augustinus hereticorum pertinaciam terunci posse à Magistratibus laicis epistola a. 3. ad Vinc. scribit, ut & commemora Spond. ad Baronium anno 398. num. 6. Pei placet adhuc Beati Thoma Theologorum facile Principis interpretatio, cum exponit Imperatores olim divos appellatos fuisse, id est divina providentia ministros, ut secunda secunda quest. 99. art. 1. & ex eo descripsit B. Antoninus 2. par. iii. 1. cap. 2. Neque quod ad Regum fastigia civitatem plurimum facti omittendum existimat, videlicet aliquem temporale excommunicatum si Regis mensa, & convivio honestatus fuerit non amplius vitandum, sed impote ceteros circa noctem cum illo veritate posse, ut Concilium Toletanum 12. cap. 13. his verbis decenter: Quos Regia potestas, aut in gratiam benignantis excepterit, aut participes mensa le fecerit, hos etiam Sacerdotum, & populum conveniens suscipere in Ecclesiastica communionem debet, ut quod iam principalis pietas haber accepit, neque à Sacerdotibus Dei habeatur extraneum. Sic B. Amelius epistola ad Ermulphum Priorem. Auditus quibus ex praepotito Apostolico communicate non possum, sine anima. ince. periculis, quorum communionem, Regi communicans, dum ipse eis communicat, vitare non valeo. Lege apud Gregorium Turonensem lib. 7. cap. 16. Prætextatus Episcopum Rhothomagensem in exilium pulsum, ei in dicta penitentia ab Episcopis Galliæcum a Rego Gumtranno suscepit, & convivio exceptum, ad illos Rhothomagenenses sine illa alia venia rediſit. Sed illud notatione dignum. Regem ipsum excommunicandi vim & facultatem habere, id testatur Ricardus Anglia. Rex, in illo contractu initio cum Valtero Rhothomagen. Archepiscopo, ad cuius calcem, ita Rex loquitur. Nos autem, quantum Rex potest, excommunicamus & concedimus quod incurrit indignationem omnipotentis Dei, quicunque contra hoc factum venerit. Contractus huius exemplarum refert Innocentius Tertius P. R. in epistolis, & eam non dannat formulam. Epistola hec scripta ad Valterum Rhothomagenem Archepiscopum, proficit latissime Joannes Fileacus Parisiensis Theologus in operibus variis cap. de idolatria politica, pag. 73. in fin.

Decimmo, quia ubi instat mortis periculum, vel negotio dispendium comminatur non est novum multa per-

mitti, quia alias minime forent perniciosa, c. baptiz. 5. dif. 5. c. ultim. de penit. & remiss. c. cum ab Ecclesiast. glo. Schol. ult. de oficio ordin. l. de pupille, s. si quis rivois. ff. de nov. oper. munc. ubi Jaf. multa exempla congerit. glo. verb. pericula morsa in cap. facio 48. §. careant de sentent. excomm. Abb. in cap. non minus 19. & 20. ver. puto de imm. Eccles. & Divi Pauli exemplo confirmatur, qui Ali. cap. 1. timens à Iudeo occidi missit adolescentem ad Tribulum qui ei, Iudeorum consilium indicat: Ergo, ut ubi distanta loci, 31. vel difficultas intercessio in copia habende superioris Iudicis, Ecclesiastica iure ad secularem Magistratum recursero fui iuris defensione, ut in hoc calo recurrer posse existimat Marta Ecclesiastica iurisdictionis perpetuus defensor lib. 1. de iuri d. cap. 48. num. 26. cum sequent.

Undecimmo, ut proposito quæstioni proprius accedamus,

& in genere videatur permisum cuiilibet Ecclesiastico invoca-

re auxilium secularium, ex reg. text. in c. admiratores

23. qu. 5. ut significare voluit Franciscus Molinus de brachio

seculari lib. 1. cap. 6. num. 4. Sabaudia praxi hoc comprobatur, ubi beneficiatus qui vult exequi Bullas sue provisionis

affo-

Capitulum acquirit iurisdictionem prescriptione, consuetudine, & privilegio, num. 17.
Capitulum non dispensari contra Canonem, num. 18.
Capitulum in quibus sicut in, num. 20.
Legem qui condit, an habet coactionem, num. 21. & 24.
Legis diffinitio, num. 22.
Tyrannus legem ferre non potest, num. 23.
Inrati habent coercitionem in subdito, num. 26.
Capitulum compellit Capitulares intrare & stare in Capitulo, num. 28.
Rector compellit Beneficiarios ire ad Capitulum, num. 29.
Naturales sine causa & cum malitia posseunt desitum à Capitulo, num. 30.
Capitulum privat frumentis & distributionibus, advenientes contra illud, num. 31.
Synodus constitutio permittens Capitulis, & eorum praesidentibus panisorem, declaratur, num. 32.
Correctio modica que sit, & quando habeat locum, num. 33.
Mulda quid sit, num. 34.
Jurisdictione propria quando competat Capituli, num. 35.
Tridentinum, fess. 25, de reform. cap. 6. §. ceteris explicatur, num. 36.
Capitulum quando indicat cessationem a dignitate, num. 37.
Affientes quando nominantur a Capitulo, num. 38.
Parochia Capitulo quando subiectatur, num. 39.
Jurisdictione sine territoriali esse potest, num. 41.
Capituli concilio de iure ad Canonicum antiquorem expedit, num. 43.

QUÆSTIO TRIGESIMATERTIA.

An Capitulo sit jurisdictione aliqua, in Decanum, in Capitularem, vel in Præbendarios suos?

Conveniens est huic tractatu proposta quaestio. Ad junctorum enim iurisdictione initium sumit a Capitulo, ut supra quæst. 2. num. 7. Oportet ergo perspicere, quæ iurisdictione residat in capite, ut confirmata maneat, que membris est attributa.

Ante omnia si supponendum est Cathedralium Ecclesiastrium Canonicos, nominari Clericos primi gradus, & reliquos Clericos dici secundi gradus, ut Sartori, in Provisorregularum §. nam sat, Lancellotus in templo Iudicium lib. 2. cap. 9. num. 2. Ad eo ut etiam si sunt Canonici, si sint Ecclesia Collegiata, appellantur Clerici secundi gradus, Baerius de autoritate magni consilii num. 8. Simili modo §. & Sacra Rote Auditores dupli, primo & secundo gradu distinguuntur, nam Judge a quo Auditor gradus primi, & Judge ad quem Auditor gradus secundi, ad Sartori d. §. nam sat, appellabantur.

Deinde suppono ex Equario, Duareno, & Goveano, quos refert & sequitur Quintana Duenosas lib. 1. de iurisdict. 4. s. 6. num. 14. Jurisdictionem § dici alteram supremam, que civiles omnes, criminalisque causas, privatas & publicas complectitur. Alteram modicam, que iudicacionem de negotiis civilibus interpositam, moderatur. Alteram infimam, sive augustinissimam, que non iurisdictionem, sed notionem comprehendit. Alias vocatur iurisdictione alta, media, basia, ut declarat Cappinus de sacra polit. lib. 2. cap. 6. num. 9. Maynardus dec. 19. lib. 2. Borrellus in summa par. 1. tit. 41. num. 68. Et alia dicitur hæc potestum meum imperium, mixtum, aut iurisdictione, l. 3. D. de iurisd. omn. indic. declarat Facheinus controver. 9. cap. 94. 95. 76. Alias § vocatur maxima, maior, magna, parva, minor, minima, ut idem Borrel. d. tit. 41. num. 59. Jurisdictione vero, atque simpliciori modo distinguitur, & declaratur a Pontificis in leviem, & gravem, Panormitanum in cap. cum ab Ecclesiis num. 9. de offic. ord. Idem in c. cum contingat, num. 8. & 29. de for. comp. ubi, levius, & modice iurisdictionis plura referuntur exempla, & infra num. 33.

His suppositis videtur dicendum capitulo nullam esse iurisdictionem, quia § omnes universitates iurisdictionem, carent, testimonio Innocentii in c. cum accessissent num. 3, de constit. argumento text. in l. s. diaz 6. §. est autem vers. supra hanc, D. de excus. tut. Et Capitulo § non est territorium, Innocentius in c. cum contingat de for. compet. Cucus

nec